

Ein cyf/Our ref : SF/MD/312/15

David Rees AC
Cadeirydd y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Tŷ Hywel
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA

3 Chwefror 2015

Cyllid Iechyd a Diwygio

Rwy'n cyfeirio at eich llythyr dyddiedig 10 Rhagfyr sy'n gofyn am ragor o wybodaeth a fyddai'n eich helpu chi i wneud penderfyniad ynghylch a ddylid ymgymryd â darn o waith i ddiwygio iechyd cyn diwedd y Cynulliad hwn ai peidio. Er mwyn helpu i lywio ystyriaethau eich Pwyllgor o argymhellion y Pwyllgor Cyllid, rydych wedi gofyn am ragor o wybodaeth, a amlinellir isod.

Cyllid presennol

Cadarnhad ynghylch a oes cynlluniau wedi'u cadarnhau ar gyfer y cyllid ychwanegol ar gyfer 2014-15 a 2015-16, i gael ei ddefnyddio i ddiwygio gwasanaethau iechyd, neu i gynnal y lefelau gwasanaeth presennol yn unig

Mae'r adroddiad annibynnol a gyhoeddwyd gan Ymddiriedolaeth Nuffield ym mis Mehefin 2014 yn nodi'n glir yr heriau ariannol sy'n wynebu'r GIG yn y dyfodol. Roedd yr adroddiad hwn yn rhoi'r brif dystiolaeth gefnogol ar gyfer y cyllid ychwanegol i'w ddarparu i'r GIG. Un o brif gasgliadau'r adroddiad oedd bod y GIG yng Nghymru yn fforddiadwy yn y dyfodol os yw'n derbyn cyfran o incwm cenedlaethol ac yn parhau i sicrhau'r arbedion o ran cynhyrchiant ac effeithlonrwydd a gafwyd yn y gorffennol. Bydd y camau gweithredu ar gynhyrchiant ac effeithlonrwydd yn parhau, gyda mwy o effeithlonrwydd posibl yn digwydd yn sgil canoli gwasanaethau arbenigol iawn. Byddai hyn yn golygu darparu mwy o ofal yn y gymuned sy'n agos at gartrefi pobl, atal pobl rhag cael eu derbyn i ysbyty am driniaethau arferol, rhagor o integreiddio â gwasanaethau cymdeithasol, a datblygu agenda o ofal iechyd darbodus ar draws yr holl wasanaethau a ddarperir gennym.

O ganlyniad, defnyddir y cyllid ychwanegol a gyhoeddwyd yn y gyllideb ddrafft, ochr yn ochr â'r gyllideb gofal iechyd yn ei chyfanrwydd, i barhau i ddarparu'r gwasanaethau diogel o ansawdd uchel a ddisgwyllir gan ein cleifion. Ar yr hun pryd, bydd hyn yn sicrhau bod y gyllideb gyfan yn cael ei defnyddio mewn modd sy'n cyfrannu at ail-lunio a diwygio'r ffordd rydym yn darparu ein gwasanaethau iechyd er mwyn sicrhau ein bod mewn sefyllfa fwy cynaliadwy.

Mae'r canllawiau cynllunio newydd, a gyhoeddwyd ar 31 Hydref 2014, yn nodi'n glir ein disgwyliadau o ran y newidiadau rydym yn gobeithio eu gweld. Bydd hyd a lled y diwygiadau a'r newidiadau y mae sefydliadau'r GIG yn bwriadu eu gwneud yn amlwg o fewn eu cynlluniau integredig tair blynedd a gyflwynir erbyn 30 Ionawr 2015. Er mwyn cael cydsyniad Llywodraeth Cymru bydd angen iddynt ddangos yn glir sut y bydd diwygiadau o'r fath yn cyfrannu at ddiwallu amcanion polisi a galluogi parhad o ran darparu gwasanaethau cynaliadwy.

Cadarnhad o ddosbarthiad, a gynlluniwyd neu a gytunwyd, y cyllid ychwanegol o £200 miliwn sydd ar gael ar gyfer byrddau ac ymddiriedolaethau iechyd unigol yn 2014-15, cyn gynted ag y penderfynir ar y ffigurau hyn, gan gynnwys sut y cyfrifwyd y dyraniadau

Roedd yn ofynnol i bob sefydliad GIG gyflwyno cynlluniau gwasanaeth ar ddechrau'r flwyddyn ariannol yn unol â'r canllawiau cynllunio newydd a'r gofynion ynddynt. Er bod rhai sefydliadau heb lwyddo i gwblhau'r cynlluniau tair blynedd cytbwys yn foddhaol ac yn unol â'r gofynion, gofynnwyd iddynt sicrhau eu bod o leiaf yn cyflwyno cynlluniau cadarn wedi'u cymeradwyo gan y bwrdd am flwyddyn.

Mae'n bwysig fod sefydliadau'n parhau i fod yn atebol i ddarparu hyn yn erbyn yr ymrwymïadau cynllunio gwreiddiol a gymeradwywyd gan eu byrddau. O ganlyniad, dyrannwyd y £200 ychwanegol yn unol â'r gofynion adnodd gwreiddiol a amlinellir yn eu cynlluniau.

Mae angen cyfran o'r £200m i dalu am y dyfarniad cyflog, a gaiff ei ddosbarthu ar wahân. Dyrannwyd y £175 miliwn sy'n weddill fel a ganlyn:

Sefydliad	Dyraniad Ychwanegol o
	£m
Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	26.100
Bwrdd Iechyd Aneurin Bevan	26.700
Bwrdd Iechyd Betsi Cadwaladr	35.000
Bwrdd Iechyd Caerdydd a'r Fro	15.500
Bwrdd Iechyd Cwm Taf	8.000
Bwrdd Iechyd Hywel Dda	38.700
Bwrdd Iechyd Powys	25.000
Cyfanswm	175.000

Cadarnhad o'r cyllid ychwanegol sydd ar gael i fyrddau ac ymddiriedolaethau iechyd unigol yn 2015-16, gan gynnwys sut y cyfrifwyd y dyraniadau hyn, pan fyddant ar gael

Rwyf eisoes wedi rhoi gwybod i'r pwyllgor y byddai dyraniadau ychwanegol yn 2015-16 yn seiliedig ar fformiwla dyrannu adnodd a ddiweddarwyd. Bydd angen rhoi'r £200m a ddyrannwyd yn 2014-15 i waelodlinau sefydliadau'r GIG ar y sail hon.

Fel rhan o lythyr Dyrannu Refeniw Byrddau Iechyd Lleol 2015-16, a gyhoeddwyd ym mis Rhagfyr 2014, dyrannwyd £200 miliwn yn ychwanegol, fel a ganlyn:

	Cyfran Darged Anghenion Uniongyrchol - Rhagfyr 2014	Dyraniadau Ychwanegol - 2014
	%	£m
Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	17.908%	35.815
Aneurin Bevan	19.132%	38.264
Prifysgol Betsi Cadwaladr	21.257%	42.515
Prifysgol Caerdydd a'r Fro	14.395%	28.789
Cwm Taf	11.112%	22.225
Hywel Dda	12.128%	24.255
Powys	4.069%	8.137
Cyfanswm / Cyfartaledd	100.000%	200.000

Bydd derbyn cynlluniau gwasanaeth integredig tymor canolig sefydliadau'r GIG cyn dechrau y flwyddyn ariannol nesaf yn darparu'r dystiolaeth bellach sy'n ofynnol i lywio'r gwaith o ddsbarthu unrhyw ddyraniadau ychwanegol o'r gronfa wrth gefn fach sydd gan yr AIGC. Bydd hyn yn ategu'r hyblygrwydd ariannol ychwanegol y gellir gofyn amdano a'i ddarparu dan y drefn newydd a gyflwynwyd yn dilyn Deddf GIG Cymru (Cyllid) 2014.

Amlinelliad o sut y bydd y cyllid ychwanegol o £70 miliwn a gyhoeddwyd gan Weinidog Cyllid a Busnes y Llywodraeth yn dilyn Datganiad yr Hydref Llywodraeth y DU, yn cael ei dargedu i "gefnogi'r GIG yng Nghymru i ymgymryd â'r gwaith diwygio, a'r newid sydd ei angen i sicrhau cynaliadwyedd hirdymor y gwasanaeth iechyd yng Nghymru", fel y nodwyd yn ei datganiad ysgrifenedig ar 3 Rhagfyr

Fel y soniais yn y nodyn a anfonwyd atoch ar 28 Ionawr, cyhoeddais ddatganiad ysgrifenedig a'i anfon at holl Aelodau'r Cynulliad ar y diwrnod hwnnw. Roedd y datganiad yn amlinellu sut y byddai'r cyllid ychwanegol gan Lywodraeth Cymru i'r GIG yn cael ei fuddsoddi.

Crynodeb o'r dyddiadau allweddol yn amserlen 2015 ar gyfer cytuno ar gynlluniau tair blynedd, gan ddechrau gyda'r dyddiad cau ar gyfer cyflwyno cynlluniau yn Ionawr 2015.

Roedd Fframwaith Cynllunio'r GIG a gyhoeddwyd 31 Hydref 2014 yn cynnwys yr amserlen ganlynol ar gyfer Cymeradwyo'r Cynllun.

Gweithredu	Amserlen	LIC	GIG
Byrddau'r GIG yn cymeradwyo fersiwn 'Drafft Terfynol' o'r cynlluniau integredig tymor canolig	Ionawr 2015		✓
Sefydliadau'r GIG yn cyflwyno cynlluniau 'Drafft Terfynol' a gymeradwywyd gan y Bwrdd i LIC	31 Ionawr 2015		✓
Proses graffu LIC	Chwefror – Mawrth 2015	✓	
Byrddau'n ymateb i adborth o'r broses graffu ac yn diwygio'r Cynlluniau yn unol â hynny. Y Byrddau wedyn yn cymeradwyo'r fersiynau terfynol	Cyn 31 Mawrth 2015		✓

Cyllid a chynaliadwyedd hirdymor yn y dyfodol

Amlinelliad o ganlyniadau ychwanegol, os o gwbl, sydd i'w cyflawni gyda'r cyllid ychwanegol yn 2014-15 a 2015-16

Fel y cyfeiriwyd ato uchod, bydd y cyllid ychwanegol yn galluogi'r GIG i barhau i ddarparu'r gwasanaethau a'r canlyniadau positif a ddisgwylir gan ein cleifion, ac ar yr un pryd yn ail-lunio a diwygio ein gwasanaethau. Mae/Bydd y canlyniadau gofynnol o ran y ddarpariaeth a'r camau angenrheidiol i'w cyflawni yn cael eu nodi'n glir yng Nghynlluniau Integredig Tymor Canolig tair blynedd sefydliadau'r GIG.

Amlinelliad o'r trefniadau sydd wedi'u gwneud neu a fydd yn cael eu gwneud i fonitro canlyniadau'r buddsoddiad hwn

Mae gennym sawl cyfrwng ar gyfer monitro a goruchwylio perfformiad sefydliadau'r GIG er mwyn sicrhau eu bod yn cyflawni yn erbyn y disgwyliadau ac yn parhau ar y trywydd i gyflawni yn erbyn y cynlluniau gwasanaeth a gymeradwywyd.

Mae'r rhain yn cynnwys:

- Cyfarfodydd misol o Brif Weithredwyr lle bydd craffu ar y ddarpariaeth a'r perfformiad ariannol.
- Cynhelir cyfarfodydd o'r Tîm Gweithredol ar y Cyd bob chwe mis â phob BILI ac Ymddiriedolaeth. Bydd aelodau o Dîm y Cyfarwyddwyr Gweithredol a'r Prif Weithredwr a Thîm Gweithredol y BILI neu Ymddiriedolaeth unigol yn bresennol yn y cyfarfodydd hyn.
- Cynhelir cyfarfod o'r Bwrdd Cyflawni Integredig yn fisol a'i gadeirio gan Gyfarwyddwr y Rhaglen Gyflawni neu Ddirprwy Brif Weithredwr GIG Cymru. Mae'r cyfarfod hwn yn monitro cynnydd perfformiad BILI / Ymddiriedolaethau yn erbyn gofynion cyflawni Ansawdd a Diogelwch Llywodraeth Cymru.
- Cynhelir cyfarfodydd Ansawdd a Chyflawni yn fisol, er y gallant fod yn llai aml pan ystyrir fod y sefydliadau'n cyflawni o ran perfformiad ac ansawdd.
- Cyflwyniad manwl o ffurflenni monitro ariannol misol. Caiff perfformiad ariannol ei adolygu'n fanwl a gofynnir am esboniadau am unrhyw amrywiadau adweithiol o'r cynllun.

Yn ogystal â hyn, mae gennym hefyd drefniadau o ran cynnydd ac ymyrryd a ddatblygwyd mewn cytundeb ag AGIC a Swyddfa Archwilio Cymru, lle rhennir gwybodaeth am berfformiad a chynnydd gan sefydliadau'r GIG..

Amlinelliad o unrhyw gynlluniau a sefydlwyd gan Lywodraeth Cymru i asesu a yw gwasanaethau yn cael eu diwygio fel y bwriadwyd, a hefyd y lefelau cyllid sy'n angenrheidiol ar gyfer y gwasanaeth iechyd ar ôl 2015-16, er mwyn sicrhau bod darparu gwasanaethau yn parhau i fod yn gynaliadwy.

Un o'n prif ddulliau o archwilio a yw gwasanaethau'n cael eu diwygio yw drwy'r cynlluniau tymor canolig. Asesir a yw gwasanaethau'n cael eu diwygio drwy adolygu, craffu a chymeradwyo'n ffurfiol y Cynlluniau Integredig Tymor Canolig. Yna bydd perfformiad a darpariaeth y diwygiadau hynny i'r gwasanaethau'n cael eu rheoli drwy'r prif drefniadau rheoli perfformiad y manylir arnynt uchod.

Mae'r lefelau cyllid sy'n ofynnol ar gyfer y gwasanaeth iechyd y tu hwnt i 2015-16 yn amlwg yn fater i Lywodraeth Cymru ei ystyried yng nghyd-destun y setliad o San Steffan. Cyhoeddwyd adroddiad Ymddiriedolaeth Nuffield "Degawd o Galedi yng Nghymru?" ym mis Mehefin 2014 ac mae'n asesiad annibynnol allweddol o'r heriau a'r gofynion ariannu.

In gywir,
Mark.

Mark Drakeford AC / AM

Y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol
Minister for Health and Social Services

